



Rijksdienst voor Ondernemend
Nederland

Netherlands Space Office
Centre Court gebouw
Prinses Beatrixlaan 2
2595 AL DEN HAAG
info@spaceoffice.nl

Nota van Inlichtingen

SBIR “Inzet 3-D printing technologie voor de ruimte-infrastructuur”

Deze Nota van Inlichtingen is gepubliceerd op 6 juni 2018 via de website van RVO.

Samenvatting

Op 4 juni 2018, van 9.00 uur tot 12.30 uur, vond de informatiebijeenkomst plaats omtrent de SBIR Oproep “Inzet 3-D printing technologie voor de ruimte-infrastructuur” bij NSO te Den Haag. Tijdens de bijeenkomst heeft NSO uitleg gegeven over NSO en de relatie met SBIR, over de probleem- en doelstelling met betrekking tot deze SBIR en heeft RVO uitleg gegeven over het SBIR-proces. Na de diverse uiteenzettingen heeft een vraag- en antwoordsessie plaatsgevonden (marktpartijen versus opdrachtverstrekende partijen). Informatie zal worden verstrekt via deze nota van inlichtingen.

Achtergrond NSO en programma innovatiegericht inkopen ruimtevaart (SBIR ruimtevaart)

Het Netherlands Space Office (NSO) is de ruimtevaartorganisatie van de Nederlandse overheid. Zij verzorgt het ruimtevaartbeleid van Nederland en vertegenwoordigt Nederland bij internationale organisaties, zoals ESA en de Europese Commissie. Zij doet dit zowel op het terrein van de ‘upstream’, oftewel de industrie, die de ruimtevaartinfrastructuur produceert, alsook op het terrein van de ‘downstream’, oftewel het gebruik van de satellietdata. Het NSO heeft als doel om de ruimtevaartinfrastructuur beter te benutten, de dienstverlening van de Nederlandse overheid waar mogelijk met satellietdata te versterken en de (internationale) marktpositie van het Nederlandse bedrijfsleven te verbeteren. Dit doet zij binnen een thematische aanpak en aan de hand van enkele stimuleringsmaatregelen. Om de doelstellingen van het Nederlandse ruimtevaartbeleid te ondersteunen heeft het NSO een speciaal SBIR-Ruimtevaartprogramma ingericht. Dit programma zorgt voor innovatiegericht inkopen door de Nederlandse overheid. Redenen voor deze manier van inkopen zijn divers, van het versterken van het verdienvermogen van de ruimtevaartsector tot het bijdragen aan oplossingen voor maatschappelijke problemen.

Deze SBIR-oproep is op zoek naar de mogelijkheden en de beperkingen van de 3-D printingtechnologie voor ruimte-infrastructuur. Met deze SBIR-inkoop kan de kracht van het bedrijfsleven ingezet worden om over ruim twee jaar nieuwe producten en diensten op de markt te zetten. De oproep is te vinden op [tendered.nl](https://www.rvo.nl) en via <https://www.rvo.nl/subsidies-regelingen/sbir/sbir-oproep-inzet-3d-printtechnologie-voor-de-ruimte-infrastructuur>.

Algemene vragen SBIR Ruimtevaart

1.	Waar vind ik de meest recente informatie over de SBIR?	Belangrijk om te weten dat sinds deze zomer enkele formulieren en handleidingen zijn gewijzigd. De meest up-to-date informatie vindt men op https://mijn.rvo.nl/sbir-innovatie-in-opdracht
2.	Mag ik in samenwerking met een andere partij een offerte/voorstel indienen?	Ja, dat mag. We verwachten dat één partij in de lead is en een voorstel indient. Deze partij kan met andere partijen samenwerken als onderaannemer. En dat is vaak ook verstandig omdat u zo kunt zorgen dat de juiste expertise aan boord is. Samenwerking tussen voorstellen kan niet; verschillende voorstellen mogen niet afhankelijk van elkaar zijn. Ieder voorstel moet op zichzelf staan.
3.	Op welke manier kan RVO of NSO helpen bij het "strategisch" samenwerken?	Dit is geheel aan de aanbiedende partijen zelf. Let hierbij op dat het om relatief kleine bedragen gaat, een hele alliantie vormen is wellicht niet haalbaar. Suggestie: werk samen met één partij die van meerwaarde is; "niet samenwerken om het samenwerken, maar samenwerken om het doel te halen".
4.	Mag ik meerdere voorstellen indienen?	Ja, u mag meerdere voorstellen indienen. Het aantal moet wel in verhouding staan tot de capaciteit van aanbiedende partij en de voorstellen moeten onderscheidend van elkaar zijn. Samenwerking tussen voorstellen kan niet; verschillende voorstellen mogen niet afhankelijk van elkaar zijn. Ieder voorstel moet op zichzelf staan als afgerond geheel.
5.	Mag ik in het voortraject (vóór fase 1) contact opnemen met de vragende partij?	Het is niet toegestaan om inhoudelijke vragen te stellen aan de leden van de Beoordelingscommissie na indiening van het voorstel. Hier dient de informatiebijeenkomst voor en deze Nota van Inlichtingen. U kunt uw idee wel vooraf laten toetsen (op passendheid binnen de oproep) d.m.v. het voorleggen van max. 1 A4. Dit kan tot maximaal 10 dagen voor sluiting van de deadline.

6.	Moet men bij het sluiten van de tender zowel de documenten voor Fase 1 als voor Fase 2 aanleveren?	Nee, dan dienen alleen documenten voor fase 1 te worden aangeleverd. Fase 2 documenten worden pas gevraagd ten tijde van het einde van Fase 1, samen met het eindrapport van Fase 1. (zie ook vraag 8)
7.	Hoort het formulier "Aanbieding SBIR" ook bij de gevraagde documenten voor fase 1?	Ja, het formulier "Aanbieding SBIR" is ook onderdeel van uw offerte voor SBIR fase 1.
8.	Wanneer moet er een offerte worden ingediend voor fase 2? M.a.w. wat is <u>succesvol</u> afronden van een haalbaarheidsstudie?	Bij de indiening van het eindrapport van Fase 1 stuurt u een offerte voor Fase 2 mee. De offerte van Fase 2 heeft dus dezelfde deadline als het eindrapport van Fase 1. De Beoordelingscommissie heeft in haar vergadering dus de beschikking over de informatie uit Fase 1 en de plannen voor Fase 2. In deze SBIR kiezen we ervoor om de deadline van het eindrapport te laten samenvallen met de deadline voor het indienen van de offerte voor fase 2. Hiermee wijken we iets af van de procedure beschreven in de SBIR-handleiding. Het eindrapport wordt in deze SBIR dus niet beoordeeld om te bepalen of een offerteverzoek verstuurd zal worden.
9.	Hoe wordt de technische haalbaarheid beoordeeld? Gaat het om algemene technische haalbaarheid of juist dat je het zelf als bedrijf kan?	De technische haalbaarheid wordt beoordeeld als de mate waarin het overtuigend is gemaakt dat de geboden oplossing technisch haalbaar is. Benoem bij de analyse van de technische haalbaarheid ook de eventuele knelpunten, wees hier eerlijk over. En geef aan hoe deze op te lossen zijn en of dat in de volgende fase qua tijd en middelen zal lukken.
10.	Kunnen we een commercieel uurtarief vragen? Wordt een eigen bijdrage verwacht?	We schrijven geen uurtarief voor, we werken bij SBIR immers op basis van offertes. Aangezien de intellectuele eigendomsrechten bij de indiener blijven, verwachten we dat de indiener dit ook als investering ziet in eigen kennis en voor acquisitie van een nieuwe (overheids)klant. Let op: bij de beoordeling zal ook gekeken worden naar de prijs-kwaliteit-verhouding.
11.	Moet er BTW worden afgedragen?	Ja, het is een inkoopopdracht, dus het maximumbedrag is inclusief BTW.
12.	Dienen de kosten te worden gespecificeerd?	Ja, de kostenopbouw moet duidelijk uit de offerte blijken. Zie ook het formulier: Model Begroting fase 1.

13.	Wordt er inhoudelijk feedback gegeven op de inschrijvingen?	Afwijzingen en winnaars krijgen altijd feedback op de beschreven punten inclusief argumentatie. Na afloop kan er altijd om extra feedback gevraagd worden.
14.	Wat zijn de verschillen met de eerdere SBIR's en zijn uit deze oproepen lessen geleerd?	Per SBIR kunnen de toegekende bedragen voor fase 1 en fase 2 verschillen van voorgaande oproepen. Vraagsturing is belangrijk, namelijk de vragende partij zoekt vanuit zijn maatschappelijk probleem naar een passende oplossing. De SBIR oproep moet leiden tot een operationele oplossing, een duurzaam verdienmodel/business case en eventuele consortiumvorming (bijv. kennisinstelling + marktpartij) i.v.m. markttoetreding.
15.	Wat wordt er in fase 1 verwacht t.a.v. technische volwassenheid/rijpheid van het product?	Hier zijn geen strakke richtlijnen voor, maar fase 1 hoeft geen papieren exercitie te zijn. Het is goed om al aan de slag te gaan met de oplossing. Laat (kleinschalige) voorbeelden zien van de mogelijkheden.
16.	Wat houdt het SBIR-overeenkomst formulier in en waar kan ik dat vinden? *(Genoemd in SBIR handleiding RVO)	De SBIR-overeenkomst (feitelijk een contract) en bijbehorend formulier komt vanuit de RVO-procedure en wordt opgesteld bij toekenning van de opdracht voor fase 1 en/of 2. NSO hanteert een eigen opdrachtverstrekking en bijbehorende brief die u zult ontvangen indien de beoordelingscommissie u een vervolgfase toekent. U hoeft hier bij indiening niets mee te doen.
17.	M.b.t. de economisch perspectief: Verplicht de vragende partij (NSO) zich tot het afnemen van het uiteindelijke product?	Partijen zullen ook het perspectief op andere klanten moeten meenemen. De uiteindelijke afname van een dienst/product zal veelal Europees aanbesteed moeten worden, omdat de kosten boven de drempelbedragen liggen. Fase 3 kan niet via de SBIR-regeling omdat er dan sprake zou zijn van staatssteun. De deelnemer van de SBIR heeft natuurlijk vanwege de deelname aan de SBIR een technologisch voordeel verkregen die hij kan inzetten bij de aanbesteding, b.v. een ESA-opdracht.
18.	Kan de aanvraag ook digitaal via TenderNed worden ingediend?	Nee, de offerte moet via e-mail bij NSO (adminNSO@spaceoffice.nl) worden ingediend.
19.	In onderdeel 3 van het projectplan vraagt u financiële inzichten van de organisatie met jaarcijfers, cashflow en exploitatieoverzichten. Wat wordt hiermee bedoeld? Is de openbare financiële jaarrapportage voldoende?	Ja, de openbare financiële jaarcijfers zijn voldoende. Daarnaast moet een begroting volgens het format worden ingediend.

20.	In de SBIR-handleiding wordt aangegeven dat de offerte zich uitsluitend moet richten op hoogwaardige onderzoeken en ontwikkelingen. Kunt u dit nader specificeren wat u hieronder verstaat?	Het voorstel wordt o.a. beoordeeld op innovatie. Deze innovatie kan ontstaan uit zowel kennisinstellingen als vanuit het bedrijfsleven.
21.	In uw aanvraag omschrijft u dat nagenoeg alle partijen met een onderzoeks- en ontwikkelingscapaciteit mee kunnen doen voor deze aanvraag. Hoe garandeert u een 'level playing field'? Kunnen door de overheid gefinancierde partijen ook inschrijven?	Deze oproep is open voor alle partijen, zowel (semi-)publiek als privaat. De Beoordelingscommissie zal echter niet alleen naar de technische inhoud kijken, maar ook naar het ondernemerschap van het consortium en het operationaliseren en het op de markt brengen van het product.
22.	Staat SBIR alleen open voor commerciële partijen of mogen kennisinstellingen ook meedoen?	SBIR staat in principe open voor iedereen, ook voor kennisinstellingen. Echter, er geldt bij een SBIR-oproep dat het bij succes moet leiden tot een operationele oplossing. Hiervoor worden SBIR-voorstellen beoordeeld op de geschiktheid van de aanbiedende partij/consortium voor het leveren van het product, o.a. in verband met markttoetreding en de levering van het product op operationele basis. Daarom wordt geadviseerd dat er ook marktpartijen meedoen in aanbiedende consortia met kennisinstellingen. Indien dit niet het geval is, dient goed onderbouwd te worden hoe het issue 'operationalisering' wordt ondervangen.
23.	Staat SBIR alleen open voor Nederlandse partijen?	SBIR staat open voor alle bedrijven afkomstig uit de EU. De voertaal van indiening dient in het Nederlands te zijn.

Specifieke vragen SBIR "Inzet 3-D printing technologie voor de ruimte-infrastructuur"

24.	Waarom moet er uitgegaan worden van een bestaand productontwerp?	Er wordt geen productontwerp beoogd; het is niet de bedoeling dat in het project veel tijd/geld wordt besteed aan het ontwerpen van een nieuw product. Ook wil NSO een duidelijke vergelijking kunnen maken met een traditioneel ontwikkeld product.
25.	Zijn er specs beschikbaar van een (voorbeeld)product?	Nee; deze kunt u verkrijgen via contacten met de industrie die al actief is op de ruimtevaartmarkt. Zie hiervoor de NLSpace Directory op www.nl-space.nl .
26.	Welke partijen met activiteiten op het gebied van 3D-printing zijn bij ESA bekend?	De volgende partijen zijn bekend: Additive Industries, Airbus DS NL, Block Group, Formatec, KNWE/AddFab, Mundo3D, NLR, TNO en Xilloc
27.	Is er een referentie aan kwaliteitseisen mogelijk?	Het kwalificatieproces m.b.t. AM is nog niet uitgekristalliseerd, daarom is dit onderdeel van de projecten.
28.	Hoe vinden de uitbetalingen plaats?	De uitbetaling gaat op factuurbasis. Voor fase 1 geldt dat binnen twee weken na opdrachtverstrekking een factuur voor 80% van de vergoeding kan worden ingediend. De resterende 20% kan worden gefactureerd na oplevering van het eindrapport van fase 1.
29.	Kunt u een indicatie geven van de gewenste omvang van het projectplan voor fase 1?	Circa 10 pagina's A4. Bestandsgroottes > 10 MB graag via WeTransfer aanbieden.
30.	Hoe hoog moet een offerte scoren om in aanmerking te komen voor een opdracht?	Een offerte dient op ieder van de criteria, met uitzondering van prijs, een voldoende te halen. Dat wil zeggen dat tenminste 60% van het maximum aantal punten per criterium wordt behaald.

Lijst van deelnemers informatiebijeenkomst:

Organisatie:	Naam:
10XL BV	Smits, Gerbert
ADD FAB	Gramsma, Arno
Airbus DS	Borst, Guus
ATG Europe	Simonian, Samo
ATG Europe	Vullings, Michiel
bond 3d	Pol, HenkJan van der
CEAD Group	Janssen, Lucas
colorFabb BV	Houdijk, Gijs
colorFabb BV	Rouleaux, Ruud
Demcon	Gorter, Tim
ISIS	Rotteveel, Jeroen
MK Subsidieadvies	Besamusca, Kenneth
Mundo 3D printing	Anema, Henk
NLR	Veul, Rudy
NOVA	Rodenhuis, Michiel
SpinsR.D BV	Super, Willem
SpinsR.D BV	Wubkes, Jens
Stellar Space Industries	Sweers, Jerre
Thales	Stienen, Mark
TNO	Duque, Cristina
TNO	Ferrario, Ivan
TNO	Togt, Oana van der
Triarii	Modder, Hans
Triarii	Overgoor, Ron